

26. DOKLADNI LIST

k 29. listu Novic. 1849.

Kdor želi, kako oznanilo v dokladni list natisniti in Novicam perdjati, plača za vsako verstico z navadnimi srednjimi čerkami 4 kr., če oznanilo le enkrat natisniti da; dvakrat 5 kr. trikrat pa 6 kr. J. Blaznik.

Oznanilo

c. k. deželni pogravarstva.

Št. 13184. **R a z g l a s** (133.) (1)

c. k. ilirskiga pogravarstva. — Zetran izdatve denarnih listkov po 6 in 10 kr. dobriga denarja.

Denarstveno oskerbništvo si je vse prizadjalo, z neprenehanim kovanjem sreberniga in kufrastiga drobniga denarja potrebam vzajemnosti v drobnim (Kleinverkehr) zadostiti.

Dosadanja skušnja pa je pokazala, de vunder pomanjkanja drobiža večdel iz nezaupnosti izvira, ktero hudobna volja razšira, in de te nezaupnosti ne obrača samo dobičkaželjnost v svoj prid, ampak tudi nevtrudljiva druhál prekucije na kazni vredno vižo. In ravno zavoljo tega zgine tudi ves drobiž zopet izmed ljudi v hipu, ko med nje pride.

De se vsim zadržgam, ki iz tega pomanjkanja za vzajemnost v drobnim izvirajo, po mogočosti v okom pride, so Nj. Veličastvo z narvikšim sklepam od 20. roznika t. l. izdatev denarnih listov s temi le določbami blagovoljno privolili:

Pervič. Denarni listki bode po šest in deset krajcarjev dobriga denarja veljali, in bodo po njih polni veljavnosti pri vsih plačilih pod enim goldinarjem od javnih denarnic kakor drobni denar se jemale.

Drugič. Vsih téh denarnih listkov nima biti čez pet milionov goldinarjev.

Tretjič. Napravljeni bodo v seriah, kterih vsaka bo s svojo čerko zaznamovana. Ko trije mesci pretečejo, t. j. ko mesec kimovec 1849 preteče, se bodo denarni listki za drobni denar zamenjavati začeli. Javno vzdigovanje bo pokazalo, v kterim redu in v kterih dobah imajo posamesne serie v zamenjevanje priti.

Četertič. Denarnih listkov cesarske denarnice ne bodo narovnost osébnim (privatnim) ljudém, ampak samo krajnim gospóskam glavniga in stolniga mesta, glavnih deželnih mést, in sploh tistih večih krajev dajale, kjer se skaže, de je taciga denarja treba; zanje se bo pa primerno število bankovcov vpoločilo.

Čas, kadaj se bodo taki denarni listki v posamesnih krajih mogli dobivati, je v tacih krajih posebej na znanje dati.

Petič. Zoper ponarejanje in posnemanje denarnih listkov so enake kazni postavljene, ktere zoper ponarejanja in posnemanje javnih, kakor dober denar veljajočih kreditnih papirjev obstojé.

Šestič. Izdajanje denarnih listkov se ima zopet koj vstaviti, kadar se pokaže, de tacih več ni treba.

To se da po visokim ukazu denarstviniga ministerstva sploh na znanje.

V Ljubljani 4. maliga serpana 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni pogravar.

Št. 13185. **R a z g l a s** (134.) (1)

c. k. ilirskiga pogravarstva. — Zastran druge izdatve tripercentnih denarničnih nakazov.

Z ozéram na prvi in tretji oddélek narvikšiga patenta od 28. roznika 1849 je visoko denarstveno ministerstvo s sklepam od 29. imenovaniga mesca, št. 7407-D.M. to le tu sém naznanilo:

Pervič. Izdali se bodo tripercentni denarnični nakazi (Casse-Anweisungen) z zapadljivimi obrestimi in zaznamovane z dnévam 1. maliga serpana 1849, kteri se od tripercentnih, po pogravarstvinim razglasu od 22. svečana t. l. št. 3808 izdanih denarničnih nakazov od 1. prosenca 1849 samo po dnevu naprave in po podobi ter svitlo zeleni barvi spodnjiga tiska razlóčijo.

Drugič. Ti nakazi od 1. maliga serpana 1849 se ne bodo samo v dopolnjenje pomočkov za odpravo deržavnih potreb, ampak tudi pri plačevanju obrest od tripercentnih nakazov od 1. prosenca 1849, kteri 1. maliga serpana zapadejo, v zamenno poslednjih nakazov vpotrebovali.

Tretjič. Ker v §. 1. narvikšiga patenta od 28. rozniga cvéta t. l. zapopadena postava, potem obračanje postave od 8. prosenca 1849, ktero §. 3. imenovaniga narvikšiga patenta ukaže, tudi za tripercentne denarnične nakaze od 1. prosenca 1849 velja, se ti denarnični nakazi po deržavnih in po denarnicah narodne banke nimajo več za gotove denarje zamenjevati.

V Ljubljani 4. maliga serpana 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni pogravar.

Mi Franc Jožef prvi,
po milosti božji Cesar Avstrijanski, kralj Ogerski in Česki, kralj Lombarški in Beneški, Dalmatinski, Horvaški, Slavonski, Galicije, Lodomerije in Ilirije, nadvojvoda Avstrijanski, vojvoda Lotrinški, Solnograški, Štajarski, Koroški, Krajski, Zgornje in Dolnje Šlezije, veliki knez Erdeljski, mejni grof Marski, pokneženi grof Habsburški in Tiroljski
i. t. d. i. t. d.

Silni viharji, kterim je deržavno poslopje že več kot eno léto podverženo, in potrebnost o mnogih oslabenih virih deržavnih dohodkov nezmernih pomočkov za premaganje nevarnih notranjih in unanjih sovražnikov si pridobiti, so nerodovne početke potrebne storili, kteri se o sadanjim silno težavnim času samo s pomočjó kredita izgotoviti zamorejo. Avstriajska narodna banka je po svojim vedstvu v času, v kterim bi vsaka druga pomoč nemogoča ali nezmožna bila, deržavi prav prav veliko pomoči skazala, ktero z zadovoljnostjo spoznamo. Desiravno narodna banka vse prevzete dolžnosti popolnoma in natanjko spol-

nuje, in terdnost te naprave za prihodnost popolno varnost pripravlja, so si vunder sovražniki države in rednosti vojske poslednjih mescov v svoj prid obračali, de bi z dobičkoželjnostjo in lahkovernostjo nepokojnost zastran prihodnosti bankne veljajocnosti trosili, menjavšine kurze (Wechselkurse) na nenatorno visokost gnali in tako vzajemnost (Verkehr) ovéráli, ob enim pa državi stiske pripravljali. Kolikor je bilo mogoče, smo vse krepko storili, de bi v enim delu svojiga cesarstva razgrajajočo deželno vojsko berž ko berž končali, in so naše hrabre armade unanje sovražnike cesarstva slavno slavno ponížale, in naša posebna pazljivost je bila neprenéhama v to obernjena, de bi v denarstvu popoln gotov red za vselej vstanovili in početjem, ktere so si denarni terg za mesto svojih ravnanj izvolili, krepko v okom prišli. Zavolj tega smo to reč večkrat dobro prevdarili in po nasvetu svojih ministerstev sklenili razglasiti in ukazati:

1) Naša resnična volja je, de se avstrijska narodna banka za odpravo državnih potreb z daljnim pomnoženjem njenih bankovcov, ki so med ljudmi, ne nadlégje.

2) V ta namen zapovémo, de se o boljši preméni reči, kterih smemo zdaj upati, brez odloga prostovoljna najema denarjev s pogodbami osnuje, ktere zamorejo državi in tém, ki imajo dolžnost davke plačevati, po mogočosti hasniti. Naša volja je, de se ta najema tako osnuje, de bo vsim blagomiselnim obširno mogoče, se je vdeléziti, in rane céлити pomagati, ktere so dogodki vesvoljnosti vsékale. Ko smo se doslej varovali, de si ravno so državne potrebe vedno rastle, prebivavcam države nove ali veči davke nakladati, se zanesemo s tim veči svestostjo, de tisti, kteri imajo srédstva (miteljne) za to, ne bodo priložnosti zamudili, Nas v Našim prizadevanju podperati, redovnost v cesarstvu stanovitno vtemeliti in državni kredit po mogočosti vterditi.

3) Za odpravo državnih potreb med tem časam se ima po sklepu državniga zbora od 3. prosenca tega léta, kteriga smo 8. prosenca t. l. poterdili, z novo izdatvo tripercentnih denarničnih nakazov (Kassa-Anweisungen) skerbéti, kteri zamorejo ne samo pri vsih plačilih v javnih denarnicah gotovi denar namestovati, ampak jih ima tudi po imenovani postavi slednji pri plačevanjih z zneskam njihne veljajocnosti in do dneva plačila zapadenimi, na zadnji strani nakaza postavljenimi obrestimi prejémati. Vsi denarnični nakazi skup nimajo števila, kteriga je tréba za zaméno denarničnih nakazov, ki so bili po razglasu od 10. svečana 1849 izdani, več kot pét in dvajset milijonov doséči.

4) Zapovémo dalje, de se ne le zneski, kteri bodo po tej napravi dohajali, ako jih ni za tekočo potrebo tréba, narodni banki v pomanjšanje posojil, ktere je državi dala, naklonijo, ampak tudi de denarji, ktere bo državna zakladnica po slavnih premagah Naših armad na Laškim doséči v stanu, ravno ta namen dobijo.

5) De se prepoved, cesarski denar v vnanje dežele voziti, berž ko berž prekličé, smo svojimu ministerstvu potrebne ukaze dali.

Dano v Našim glavnim in stolnim méstu Du-

naju 28. rožnika léta jezer osem sto devét in štiridesét, našiga cesarstva perviga.

Franco Jožef.

(L. S.)

*Schwarzenberg. Krauss. Bach. Gyulai.
Thinnfeld. Kulmer.*

št. 12068. Razglas poglavárstva. (128.) (2)

Barantanje z drobnim denarjem, to je, ga z naveržkam premenjevati, kupovati ali kako drugače z njim kupčevati, kar se je poslednji čas tako zlo razširilo, bi sčasama ves drobni denar izmed ljudi spraviti znalo, in zavoljo tega se morajo te zadrege v vsakdanji uzajemnosti (Verkehr) lé množiti.

Po visokim ukazu denarstviniga ministerstva od 8. svečane t. l. št. 1608/D. M. in z ozéram na zastran tega že obstojéce vikši postave, ktere barantanje z drobnim denarjem z naveržkam ojstro prepovejo, se gori imenovane napake ojstro prepovejo in gosposkam se s tem pristavkam naroči, nad to prepovedjo skerbno čuti, in jo krepko spolnovati, de se ima po oménjenih postavah, ako se kdo zasači, mu tisti denar preč vzéti.

Od c. k. ilirskiga poglavárstva.

V Ljubljani 29. rožnika 1849.

št. 11714. R a z g l a s (123.) (3)

c. k. ilirskiga poglavárstva. — Zastran kova novih šestíc. — Njih veličastvo so s previsokim sklepam od 1. rožnika téga léta po nasvetu denarstviniga ministerstva blagevoljno dovolili, de se ima v kovu šestíc v s poglavárstvinim razglasam od 2. kozoperska 1848 št. 23029 naznanjeni odméri dobriga srebra preména narediti, ktera bo v tem obstala, de bo novih šestíc, ki se bodo od starejih po letnim številu 1849 razločile, 336 iz ene dobre dunajske marke, t. j. de se bo iz ene dobre dunajske marke 33 gold. 36 kr. izkovalo.

Od dné tega razglašenja dobé te nove šestice v vsih cesarskih deželah po postavi veljavnost, sicer je javnim denarnicam naročeno in ljudjé so dolžni, imenovani denar po njegovi polni veljavnosti po razmeri naprav prejémati, ki so zastran téga v obstojécih postavah zastran prejémanja drobniga denarja zapopadene.

V Ljubljani 11. rožnika 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavár.

Mnogoverstno oznanilo.

(130) R a z g l a s (1)

25. dan tekočiga mesca, to je na dan sv. Jakoba ob dvéh popoldne se bodo prodalo po dražbi (licitando) 13 oralov (johov) dobro vdelanih travnikov na mahu, namreč polek Ljubljance na volarji in v ilovci na rakovniškem štradonu v razdelkih od eniga do poldruziga oralá. Začelo se bode na valarji pri klepu. Dražbini pogovori (Bedingnisse) se dobé bri dohtarji Orlu.